

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра філософії

Затверджено
на засіданні кафедри філософії
факультету філософського
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2022 року)

Завідувач кафедри: проф. Карась А.Ф.

Силабус з навчальної дисципліни
“Філософія”,
що викладається в межах освітньо-професійної програми
“Середня Освіта (Математика)”
підготовки першого освітнього рівня вищої освіти
для здобувачів за спеціальністю
014.04 “Середня Освіта (Математика)”

Львів 2022

Назва курсу	Філософія
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, Філософський факультет, м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 – Освіта/Педагогіка 014.04 – Середня освіта (Математика)
Викладач (-і)	Скринник Зоя Едуардівна , доктор філософських наук, професор
Контактна інформація викладача (-ів)	zoia.skrynyk@lnu.edu.ua , https://filos.lnu.edu.ua/employee/skrynyk-zoia-eduardivna-maskrynya@ukr.net , м. Львів, вул. Університетська 1, тел. 097 449 42 38
Консультації по курсу відбуваються	Середа (16.30-18.00). Час може бути визначений за домовленістю в режимі онлайн.
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/course/filosofii-mekh-mat
Інформація про курс	Дисципліна “Філософія” є нормативною дисципліною для спеціальності 014.14 Середня Освіта (Математика), яка викладається в 5-ому семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	<p>Курс філософії націлений на формування основ наукового світогляду студентів, засад їх методологічної культури.</p> <p>Розділ "Історичний розвиток класичної філософії" спрямовує увагу студентів на зміст історичної еволюції самосвідомості людства, дає йому ключ до розуміння світоглядних орієнтирів людини на основних етапах розвитку суспільства. Наголошено на спадковості і поступальності в процесі духовної еволюції людства.</p> <p>Розділ “Предмет і проблематика неklasичної філософії” дає студентові розуміння основних проблем філософії та вміння орієнтуватися у численних і багатоманітних за змістом підходах до їх розв'язання. Зосереджено увагу на питаннях відношення людини до світу та до самої себе, виробленні життєвої позиції особистості у контексті складних проблем, які розв'язує людство у XXI ст...</p> <p>Розділ "Розвиток філософської думки в Україні" допомагає усвідомити зміст і специфіку основних принципів національного світогляду у контексті розвитку світової філософії. Підкреслено роль філософії як внутрішньої основи національної культури та ментальності.</p>

	<p>Навчальним планом передбачено читання лекцій, проведення семінарських занять, самостійна робота над рекомендованою навчальною літературою та фрагментами оригінальних першоджерел..</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Засвоєні при вивченні курсу знання мають стати теоретичною основою світосприйняття, практичної або дослідницької діяльності, особистої життєвої позиції майбутнього фахівця. Унаслідок вивчення курсу студент має вміти пояснювати моделі природних та соціальних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів сучасної науки, застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, виконувати міждисциплінарний аналіз явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах, демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних мотивів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та культурних відмінностей</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p><u>Основні рекомендовані джерела</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг.ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів: ЛБІ, 2001. - базовий. Надається в базі навчальних матеріалів Teams. https://teams.microsoft.com/_#/apps/d7958adf-f419-46fa-941b-1b946497ef84/sections/MyNotebook 2. Скринник З.Е. Філософія. Конспект лекцій та матеріали для самостійного вивчення. Навчально-методичний посібник» – Львів: Університет банківської справи, 2020. 181 с. Надається в базі навчальних матеріалів Teams. https://teams.microsoft.com/_#/apps/d7958adf-f419-46fa-941b-1b946497ef84/sections/MyNotebook 3. Губерський Л. Філософія. Базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів – К.: Фоліо, 2018. https://book-ye.com.ua/catalog/filosofiya/filosofiya-bazovuj-pidruchnyk-dlya-studentiv-vyshchychkh-navchalnykh-zakladiv/ 4. Ю.М.Вільчинський, С.В.Вільчинська, З.Е.Скринник. Розвиток філософської думки в Україні : навч. посібник, рекомендований МНО України – 3.- є вид. – К.: КНЕУ, 2014. Електронний ресурс надається в Teams. http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocDescription?doc_id=695533 5. Українська людина в європейському світі: базові виміри ідентичності»: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. Т.С.Смовженко, З.Е.Скринник. – К.: УБС НБУ, 2015. https://crafta.ua/uk/lots/6536763342-ukrayinska-lyudina-v-yevropeyskomu-sviti-vimiri-identichnosti-navch <p><u>Додаткові рекомендовані джерела</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Hoyningen-Huene Paul. <u>Reconstructing Scientific Revolutions: Thomas S. Kuhn's Philosophy of Science.</u> University of Chicago Press (1993). https://philpapers.org/rec/HOYRSR

	<p>7. Stanford Encyclopedia of Philosophy. [Electronic resources]. Access mode: https://plato.stanford.edu</p> <p>8. Toulmin St. Foresight and Understanding. An enquiry into the aims of science. Indiana, 1961. https://books.google.com.bn/books?id=Cv62AAAAIAAJ&hl=ms&source=gbs_book_other_versions_r&cad</p> <p>9. Дахній А. Нариси історії західної філософії XIX-XX ст.: навч.посібник / Андрій Дахній. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/elcat/new/detail.php3?doc_id=1660272</p> <p>10. Рижак Л.В.Філософія як рефлексія духу. Навч.посібник.- Львів, 2015. https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Ryzhak-L.-Filosofii-a-ia-refleksiia-dukhu-navchal-nyu-posibnyk.pdf</p> <p>6.2. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТ journal.philosophy.ua/node/6084 twirpx.com/file/524552/ knigi.tr200.ru/f.php?f...p=0Кем student-library.net/.../86-1-0-1043 monsimulacres.at.ua/load/12 chitalka.info/gumaniratni_nauki.html konspect.com/philosophy.html iphonebooks.info/1310-flosofya-spscherba twirpx.com/file/430322/</p>
Тривалість курсу	Один семестр
Обсяг курсу	Всього: 90 годин. Аудиторних занять – 48 годин , з них: 32 годин лекцій, 16 годин семінарських занять. Самостійна робота – 42 години.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми формуються програмні компетентності:</p> <p>Загальні компетентності: ЗК 1, ЗК 2, ЗК 8</p> <p>Фахові компетентності спеціальності: ФК 5, ФК 9</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН 1, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 14</p>
Формат курсу	Лекції, практичні заняття і самостійна робота.
Теми	Перелік тем подано в додатку у формі схеми курсу

Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру в письмовій формі.	
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін.	
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>У викладанні лекційного курсу і проведенні семінарських занять практикуються наступні методи і технології навчання: <i>інтерактивні, дискусійні лекції з виростанням мультимедійного обладнання, семінари, практичні заняття, роботи в малих групах, командна робота, самостійна робота, кейси, ділові ігри, дискусії, індивідуальні заняття, консультації із викладачем, що розвивають аналітичні здібності та навички.</i></p> <p>Очікується, що всі види роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів розглядаються як вияви можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагиату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>	
Необхідні обладнання	Дошка, водяні маркери або крейда, комп'ютер, мультимедійний проектор, мережа Інтернет (за умов дистанційної компоненти навчання).	
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за схемою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття: 40 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40; • розвиваючі аналітичні завдання з роботи над фрагментами першоджерел – 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 10; • іспит: 50% семестрової оцінки, максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p>	
	<p>Оцінка за шкалою ECTS – F К-сть балів 0 - 20 Оцінка за національною шкалою «2» – незадовільно</p>	Відсутність знань з основ курсу
	<p>Оцінка за шкалою ECTS – FX К-сть балів 21 - 50 Оцінка за національною шкалою «2» – незадовільно</p>	Знання основних понять та положень курсу: відтворення визначень основних філософських категорій, несистематизовані знання змісту конкретних напрямків та ідей окремих представників філософської думки.
	Оцінка за шкалою	Знання основних понять та положень курсу, здатність

	<p>ECTS– E К-сть балів 51 - 60 Оцінка за національною шкалою «3» –задовільно</p>	<p>осмислено переказати потрібні фрагменти підручника та конспекту лекцій. Разом з тим брак уміння застосовувати знання абстрактних філософських понять та принципів для оцінки реальних проблем професійного, суспільного та особистого життя та прийняття власних рішень щодо них</p>
	<p>Оцінка за шкалою ECTS – D К-сть балів 51 - 70 Оцінка за національною шкалою «3» –задовільно</p>	<p>Знання основних понять та положень курсу: відтворення та розуміння визначень основних філософських категорій, несистематизовані знання змісту конкретних напрямків та ідей окремих представників філософської думки, здатність осмислено переказати потрібні фрагменти підручника та конспекту лекцій. Разом з тим брак уміння застосовувати одержані знання абстрактних філософських понять та принципів для оцінки реальних проблем професійного, суспільного та особистого життя та прийняття власних рішень щодо них</p>
	<p>Оцінка за шкалою ECTS – C К-сть балів 71 - 80 Оцінка за національною шкалою «4» – добре</p>	<p>Знання основних понять та положень курсу: відтворення та розуміння визначень основних філософських категорій, систематизовані знання змісту конкретних напрямків та ідей окремих представників філософської думки, здатність осмислено переказати потрібні фрагменти підручника та конспекту лекцій, інтерпретувати їх своїми словами, ілюструвати теоретичні положення прикладами. Студент виявляє елементарне уміння застосовувати одержані знання абстрактних філософських понять та принципів для оцінки окремих проблем професійного, суспільного та особистого життя.</p>
	<p>Оцінка за шкалою ECTS – B К-сть балів 81 - 89 Оцінка за національною шкалою «4» – добре</p>	<p>Систематизовані знання категоріального апарату курсу, повне та логічне відтворення та розуміння визначень основних філософських категорій, здатність аналізувати фрагменти підручника та конспекту лекцій, інтерпретувати їх своїми словами, ілюструвати теоретичні положення прикладами, робити самостійні висновки щодо змісту конкретних напрямків та ідей окремих представників філософської думки. Студент виявляє достатнє уміння застосовувати одержані знання абстрактних філософських понять та принципів для оцінки проблем професійного, суспільного та особистого життя, а також приймати власні рішення щодо них. Він здатний пояснити логіку формування тих ти інших філософських концепцій, їх самостійно класифікувати, ідентифікувати та відкидати помилкові припущення. У своїх відповідях студент припускається лише окремих несуттєвих помилок</p>

	<p>Оцінка за шкалою ECTS – А К-сть балів 90 - 100 Оцінка за національною шкалою «5» – відмінно</p>	<p>Систематизовані знання категоріального апарату курсу, повне та логічне відтворення та розуміння визначень основних філософських категорій, здатність аналізувати фрагменти підручника та конспекту лекцій, інтерпретувати їх своїми словами, ілюструвати теоретичні положення прикладами, робити самостійні висновки щодо змісту конкретних напрямків та ідей окремих представників філософської думки. Студент виявляє достатнє уміння застосовувати одержані знання абстрактних філософських понять та принципів для оцінки проблем професійного, суспільного та особистого життя, а також приймати власні рішення щодо них. Він здатний пояснити логіку формування тих чи інших філософських концепцій, їх самостійно класифікувати, ідентифікувати та відкидати помилкові припущення.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену</p>	<p style="text-align: center;">Розділ I. «Прості» питання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як ви розумієте твердження: філософія — це мистецтво жити? 2. Як ви розумієте твердження: філософія — це теоретично виражений світогляд? 3. У чому полягає відмінність мудрості від розуму? 4. Чому ми характеризуємо філософію не як науку, а як форму світогляду? 5. Які реалії людського життя вперше були усвідомлені людством саме у формі релігійних вірувань? 6. Охарактеризуйте зміст та функції онтології, гносеології, аксіології. 7. Які риси східної філософії відрізняють її від західного способу мислення? 8. Яку основну світоглядну ідею виражають системи філософії Давньої Індії? 9. Якою є основна проблема філософії конфуціанства? 10. У чому смисл принципу не діяння у даосизмі? 11. Яка проблема була центральною в досократівський період Давньогрецької філософії? 12. У чому суть зміни предмета філософії, яку здійснив Сократ? 13. З якою метою Сократ використовує метод діалектики? 14. Що нового вніс Аристотель у філософію твердженням, що єдиною реальністю може бути тільки світ тілесних речей? 15. Якою є центральна проблема середньовічної філософії? 16. Як розв'язує середньовічна філософія проблему співвідношення віри та знання? 17. Як аргументує Тертулліан свою тезу “Вірую, тому що це є абсурдно”? 18. У чому суть неоплатонізму як провідної традиції доби патристики? 19. Охарактеризуйте основні ідеї Т.Аквінського. 	

20. У чому смисл повернення до античного ідеалу людини в добу Відродження?
21. Охарактеризуйте зміст поняття «гуманізм доби Відродження».
22. У чому суть пантеїстичного вчення мислителів доби Відродження?
23. Розкрийте значення переконання: “Знання – то сила!” у новочасній філософії.
24. Чому гносеологічні проблеми опиняються у центрі уваги філософії Нового часу? Які наслідки це має?
25. У чому суть емпіричної лінії у новочасній теорії пізнання?
26. У чому суть раціоналістичного напрямку в новочасній теорії пізнання?
27. Які онтологічні проблеми розглядалися у новочасній філософії?
28. Які етапи можна побачити в осмисленні проблеми субстанції у новочасній філософії?
29. Які основні здатності пізнання виокремлює І.Кант? Охарактеризуйте їх зміст.
30. Розкрийте зміст понять “річ для нас” та “річ у собі”.
31. Який зміст має категорія «буття»?
32. Які підходи до розуміння субстанції існують у класичній філософії?
33. Хто з філософів стверджував: "у світі немає нічого, крім матерії, що рухається"?
34. У чому суть "основного питання філософії" за марксизмом?
35. Які форми руху матерії описує марксизм?
36. У чому суть кризи у фізиці, яка призвела до виникнення «фізичного ідеалізму»?
37. У чому суть визначення матерії В.Леніним?
38. У яких значеннях філософи вживають поняття “духовне”, “ідеальне”?
39. Яка філософська течія визначає ідеальне як суб’єктивний образ об’єктивного світу? Розкрийте суть цього визначення.
40. Якими чинниками пояснює марксистський матеріалізм походження свідомості?
41. Розкрийте зміст понять: гносеологічний оптимізм, скептицизм, агностицизм.
42. Як розуміють закономірності пізнавального процесу емпіризм та раціоналізм. У чому відмінність між ними?
43. У чому суть кореспондентної теорії істини Аристотеля?
44. Розкрийте суть принципу відображення у теорії пізнання.
45. Розкрийте суть теорії марксизму про роль суспільно-історичної практики у пізнанні.
46. Охарактеризуйте основні принципи марксистської гносеології:
47. У чому полягає відмінність прагматизму від марксистської гносеології?
48. Охарактеризуйте визначення істини у прагматизмі.

49. Охарактеризуйте етапи розвитку позитивізму.
50. Чим було зумовлене виникнення аналітичної філософії?
51. Наведіть і охарактеризуйте основні групи методів наукового пізнання
52. Охарактеризуйте основні особливості класичної науки.
53. Який зміст вкладає філософія у поняття «сутність людини»?
54. Охарактеризуйте принципи релігійно-філософського підходу до сутності людини.
55. У чому полягає відмінність функціонального підходу до людини від субстанційного?
56. За Е.Фроммом, у чому полягає сутність людського буття?
57. Яку класифікацію специфічно людських потреб створив Фромм?
58. Які культурно-історичні способи ставлення людини до світу виділяє М.Вебер?
59. Охарактеризуйте поняття та типи “соціальної дії” за М.Вебером.
60. Розкрийте суть вчення марксизму про суспільно-економічні формації.

Розділ II.

Питання підвищеної складності

61. Охарактеризуйте центральне питання німецької класичної філософії.
62. Аргументуйте твердження І. Канта: свідомість сама конструює предмет наукового пізнання.
63. У чому суть принципово нового кроку в розумінні людини, здійсненого І. Кантом?
64. Чому Кант був змушений обмежити розум, щоб дати місце вірі?
65. Розкрийте зміст принципу тотожності мислення та буття у Г. Гегеля.
66. Розкрийте зміст поняття «Абсолютна ідея» у Г. Гегеля.
67. Яким є філософське розуміння Бога за Г.Гегелем?
68. Сформулюйте головні принципи діалектичного методу.
69. За Гегелем, у чому полягає причина розвитку?
70. За Гегелем, яким є механізм розвитку?
71. За Гегелем, якою є спрямованість розвитку?
72. Охарактеризуйте поняття «матеріалізм», «ідеалізм», «дуалізм», «паралелістичний монізм».
73. Чому в кінці XIX ст. падає інтерес філософів до натуралістичної онтології?
74. Аргументуйте твердження: світ не розумний, він абсурдний за своєю природою.
75. Аргументуйте тезу Сартра: переживати повсякчасне розчарування – означає мати тверезу, нормальну та істинну свідомість.
76. Аргументуйте тезу: людина несе весь тягар світу на своїх плечах. Яка філософська течія її висунула?
77. Для якого філософського напрямку головне питання онтології

- питання про смисл буття, а не про його сутність. Чому?
78. Охарактеризуйте зміст поняття «екзистенція» як "справжнє буття".
79. За екзистенціалізмом, де може людина знайти смисл, який вона шукає в речах навколишнього світу?
80. За Ясперсом, що є "справжнє існування" людини?
81. За Ясперсом, чому людині не варто шукати в історії свого призначення?
82. Поясніть, за Вернадським, суть поняття ноосфери та передумови її утворення.
83. У чому, за Тейяром де Шарденом, полягає зміст еволюції універсуму?
84. Які щаблі (етапи) еволюції проходить Всесвіт у своєму розвитку, за Тейяром де Шарденом?
85. Як ви розумієте твердження Тейяра де Шардена: "Якась душа витворюється на вершині світу"?
86. Поясніть зміст тези «неможливо пояснити свідомість, досліджуючи те, що свідомістю не є». Хто і з якою метою формулює цей принцип?
87. Що було основним добутком прагматизму в гносеології?
88. Розкрийте зміст теорії істини у позитивізмі.
89. У чому суть методологічної функції філософії щодо наукового пізнання?
90. Охарактеризуйте основні особливості некласичної науки.
91. Охарактеризуйте основні особливості постнекласичної науки.
92. Який зміст вкладає філософія у поняття «субстанційний та функціональний підходи до сутності людини»?
93. Який зміст вкладає філософія у поняття «самовідчуження людини»?
94. Чим відрізняються між собою соціально-субстанційний та натуралістично-субстанційний напрями у вченні про людину?
95. Що вважається субстанцією людського буття в марксизмі?
96. Яким чином філософія марксизму намагалася подолати відчуження людини? Якими були наслідки?
97. Аргументуйте тезу екзистенціалізму: людина – це істота, що приносить себе в жертву своєму призначенню.
98. У чому, на думку представників екзистенціалізму, полягає призначення людини?
99. У чому суть субстанційно-натуралістичної концепції людини?
100. Чому, за вченням біхевіоризму, наука про людину повинна бути продовженням науки про природу?
101. Поясніть зміст поняття «генокультурна коеволюція» у соціобіології.
102. Розкрийте структуру психічного життя людини за Фрейдом та охарактеризуйте співвідношення між її елементами.
103. Аргументуйте твердження О.Конта: суспільство – це цілісна

система, аналогічна живому організмові.

104. У чому суть концепції рівноваги в позитивізмі?

105. Розкрийте суть вчення позитивізму про зміст людської історії.

106. Розкрийте смисл понять «мілітарне" та індустріальне суспільство» в позитивізмі.

107. Розкрийте суть вчення К.Поппера про перехід від закритого суспільства до відкритого.

108. Як ви розумієте твердження марксизму: природа, суспільство і людське мислення розвиваються за одними й тими самими законами?

109. Обґрунтуйте тезу Е.Дюркгейма: вирішальною умовою виживання суспільства є консенсус. Чим такий підхід відрізняється від марксистського вчення про суспільство?

110. Охарактеризуйте поняття «ціннісно-нормативна система» у теорії Е.Дюркгейма. Опишіть її функції.

111. Охарактеризуйте поняття «нігілізм» у філософії Фрідріха Ніцше.

112. Охарактеризуйте поняття діонісійський початок та аполлонівський початок у філософії Ф. Ніцше.

113. Поясніть суть тези Ф. Ніцше: людина – це “линва, натягнута між твариною та надлюдиною – линва над прірвою”.

114. Через які образи Ніцше розкриває шлях до надлюдини? Поясніть їх символічний зміст.

115. Розкрийте зміст понять «культура» і «цивілізація» за О.Шпенглером та взаємовідношення між ними.

116. Розкрийте зміст поняття “вісь світової історії” за К.Ясперсом.

117. Розкрийте зміст поняття «бунт мас» у теорії Хосе Ортеги-і-Гасета.

118. Поясніть суть тези Д.Донцова: у провідній верстві українського суспільства слід шукати причини занепаду Української держави.

119. Чи правильно розглядати міфологічний світогляд як фантазії, якими архаїчна людина намагалася боротися зі своїм страхом перед невідомістю?

120. Аргументуйте твердження Платона, що “справжня сутність” усього є не світ речей, а світ ідей.

Розділ III.

Питання з історії української філософської думки

121. Охарактеризуйте три періоди у формуванні і розвитку філософських ідей в Україні.

122. Охарактеризуйте джерела світоглядних ідей Київської Русі.

123. Викладіть зміст «Слова про Закон і Благодать»митрополита Іларіона.

124. Розкрийте значення Києво-Могилянської академії у розвитку філософії в Україні та опишіть її діяльність.

125. У чому виявлялися у Києво-Могилянській академії філософські ідеї Відродження і Нового часу?

	<p>126. Охарактеризуйте творчий шлях та основні філософські ідеї професорів Києво-Могилянської академії.</p> <p>127. Охарактеризуйте творчий шлях та основні філософські ідеї Теофана Прокоповича.</p> <p>128. Які причини спонукали Г.Сковороду стати мандрівним філософом? Поясніть вислів: «життя його стало філософією, а філософія – життям».</p> <p>129. Аргументуйте вчення Г.Сковороди про те, що все існуюче має дві натури. Охарактеризуйте ці дві натури.</p> <p>130. Поясніть зміст учення Г.Сковороди про те що Всесвіт складається з трьох світів.</p> <p>131. Яким чином, за Г.Сковородою, відбувається творення справжньої людини?</p> <p>132. Чому вчення Г.Сковороди та П.Юркевича постає як філософія „серця”? Який зміст має поняття „серця”?</p> <p>133. Які етапи пройшов український Романтизм у своїй еволюції? Дайте загальну характеристику романтичного світогляду.</p> <p>134. Охарактеризуйте соціально-філософську концепцію Кирило-Методіївського братства.</p> <p>135. Розкрийте зміст смисло-образів «правда», «слава», «свобода» у творчості Т.Шевченка. У чому він вбачає «правду» для України?</p> <p>136. Охарактеризуйте Шевченкове бачення української історії.</p> <p>137. Яку мету ставила у своїй діяльності «Руська Трійця»?</p> <p>138. Охарактеризуйте соціально-філософські ідеї В. Липинського та Д. Донцова.</p> <p>139. Охарактеризуйте соціально-філософські ідеї І.Франка і М.Драгоманова.</p> <p>140. Аргументуйте тезу О.Потебні: “мова – містичне ядро нації”.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год с/р	Термін виконання
Тижде нь 1-й 3 год.	Тема І. Предмет філософії та її формування План: 1. Філософія та світогляд. Історичні типи світогляду. Структурні елементи та функції філософського знання. 2. Філософські ідеї Давнього Сходу.	Лекція	1. Кемп П. Переосмислення філософії як сили слова // Вісник Львівського університету. Серія: філософськ і науки. – Львів, 2008. - № 11. – с. 7-14. // Режим доступу http://old.filos.lnu.edu.ua/Visnyk/2008_11/1.pdf	1 год. Філософські ідеї Давнього Сходу.	Згідно семестрового плану

	<p>3. Філософія Давньої Греції</p> <ul style="list-style-type: none"> • Як ви розумієте твердження: філософія — це мистецтво жити? • Як ви розумієте твердження: філософія — це теоретично виражений світогляд? • У чому полягає відмінність мудрості від розуму? • Чому ми характеризуємо філософію не як науку, а як форму світогляду. • Чи правильно розглядати міфологічний світогляд як фантазії, якими архаїчна людина намагалася боротися зі своїм страхом перед невідомістю? • Які реалії людського життя вперше були усвідомлені людством саме у формі релігійних вірувань? • Охарактеризуйте зміст та функції онтології, гносеології, аксіології. • Які риси східної філософії відрізняють її від західного способу мислення? • Яку основну світоглядну ідею виражають системи філософії Давньої Індії? • Якою є основна проблема філософії конфуціанства? • У чому смисл принципу не діяння у даосизмі? • Яка проблема була центральною в досократівський період Давньогрецької філософії? • У чому суть зміни предмета філософії, яку здійснив Сократ? • З якою метою Сократ використовує метод діалектики? • Аргументуйте твердження Платона, що “справжня сутність” усього є не світ речей, а світ ідей. • Що нового вніс Аристотель у філософію 		<p>2. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-1, Р-1, 2, 3, 6, 7.</p>		
--	--	--	--	--	--

	твердженням, що єдиною реальністю може бути тільки світ тілесних речей?				
Тиждень 2-й 3 год.	Тема 2. Філософія Середньовіччя та Відродження План: 1. Філософія Середньовіччя 2. Філософія Відродження <ul style="list-style-type: none"> • Якою є центральна проблема середньовічної філософії? • Як розв'язує середньовічна філософія проблему співвідношення віри та знання? • Як аргументує Тертуліан свою тезу "Вірую, тому що це є абсурдно"? • У чому суть неоплатонізму як провідної традиції доби патристики? • Охарактеризуйте основні ідеї Т.Аквінського. • У чому смисл повернення до античного ідеалу людини в добу Відродження? • Охарактеризуйте зміст поняття «гуманізм доби Відродження». • У чому суть пантеїстичного вчення мислителів доби Відродження? 	Лекція	1. Кемп П. Переосмислення філософії як сили слова // Вісник Львівського університету. Серія: філософські науки. – Львів, 2008. - № 11. – с. 7-14. // Режим доступу http://old.filos.lnu.edu.ua/Visnyk/2008_11/1.pdf 2. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-1, Р-1, 2, 3, 6, 7.	1 год. Кемп П. Переосмислення філософії як сили слова /	Згідно семестрового плану
Тиждень 2-й 5 год..	Тема 1. Предмет філософії та її формування 1. Філософія та світогляд. Історичні типи світогляду. Структурні елементи та функції філософського знання. 2. Філософські ідеї Давнього Сходу. 3. Філософія Давньої Греції	Дискусія, групова робота	1. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-1, Р-1, 2, 3, 6, 7.	3 год. Робота з рекомендованими фрагментами першоджерел: Кемп П. Переосмислення філософії як сили слова /	Згідно семестрового плану
Тиждень 3-й 3 год.	Тема 3. Філософія Нового часу План: 1. Гносеологічні проблеми у філософії Нового часу 2. Проблема субстанції 3. Просвітництво, його основні ідеї <ul style="list-style-type: none"> ▪ Розкрийте значення переконання: "Знання – то сила!" у новочасній філософії. ▪ Чому 	Лекція	1. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-1, Р-1, 2, 3, 6, 7.	1 год. Які онтологічні проблеми розглядалися у новочасній філософії?	Згідно семестрового плану

	<p>гносеологічні проблеми опиняються у центрі уваги філософії Нового часу? Які наслідки це має?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ У чому суть емпіричної лінії у новочасній теорії пізнання? ▪ У чому суть раціоналістичного напрямку в новочасній теорії пізнання? ▪ Які онтологічні проблеми розглядалися у новочасній філософії? ▪ Які етапи можна побачити в осмисленні проблеми субстанції у новочасній філософії? 				
Тиждень 4-й 4 год.	<p>Тема 4. Німецький класичний ідеалізм. Філософія І. Канта План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія пізнання 2. Практична філософія <ul style="list-style-type: none"> • Охарактеризуйте центральне питання німецької класичної філософії. • Які основні здатності пізнання виокремлює І.Кант? Охарактеризуйте їх зміст. • Розкрийте зміст понять “річ для нас” та “річ у собі”. • Аргументуйте твердження І. Канта: свідомість сама конструює предмет наукового пізнання. • У чому суть принципово нового кроку в розумінні людини, здійсненого І. Кантом? • Чому Кант був змушений обмежити розум, щоб дати місце вірі? 	Лекція	1. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-1, Р. 8.	2 год. У чому суть принципово нового кроку в розумінні людини, здійсненого І. Кантом?	Згідно семестрового плану
Тиждень 4-й 5 год.	<p>Тема 2. Філософія Середньовіччя та Відродження План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Філософія Середньовіччя 4. Філософія Відродження 	Дискусія, групова робота	1. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-1, Р-1, 2, 3, 6, 7.	3 год. Охарактеризуйте зміст поняття «гуманізм доби Відродження». У чому суть пантеїстичного вчення мислителів доби Відродження	Згідно семестрового плану

Тиждень 4-й 3 год.	Тема 4. Німецький класичний ідеалізм. Філософія Г.Гегеля 1. Принцип тотожності мислення та буття. Учення про Абсолютну ідею 2. Діалектичний метод <ul style="list-style-type: none"> • Розкрийте зміст принципу тотожності мислення та буття у Г. Гегеля. • Розкрийте зміст поняття «Абсолютна ідея» у Г. Гегеля. • Яким є філософське розуміння Бога за Г.Гегелем? • Сформулюйте головні принципи діалектичного методу. • За Гегелем, у чому полягає причина розвитку? • За Гегелем, яким є механізм розвитку? • За Гегелем, якою є спрямованість розвитку? 	Лекція	1. Дахній А. Нариси історії західної філософії XIX-XX ст.: навч.посібник / Андрій Дахній. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – С. 93-154. 2. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-1, Р-8,9. 3. Людмила Рижак. Філософія: підручник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 650 с.	1 год. Розкрийте зміст поняття «Абсолютна ідея» у Г. Гегеля.	Згідно семестрового плану
Тиждень 5-й 3 год	Тема 5. Онтологічна проблематика в некласичній філософії План: 1. Категорія буття у філософії 2. Онтологічні проблеми в марксизмі <ul style="list-style-type: none"> • Який зміст має категорія «буття»? • Які підходи до розуміння субстанції існують у класичній філософії? • Охарактеризуйте поняття «матеріалізм», «ідеалізм», «дуалізм», «паралелістичний монізм». • Чому в кінці XIX ст. падає інтерес філософів до натуралістичної онтології? • Хто з філософів стверджував: "у світі немає нічого, крім матерії, що рухається"? • Які форми руху матерії описує марксизм? • У чому суть кризи у фізиці, яка призвела до виникнення «фізичного ідеалізму»? 	Лекція	1. Гегель, Г. В. Ф. Феноменологія духу / З нім. пер. П. Тарашук; наук ред. пер. Ю. Кушаков. — К: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. // Режим доступу http://student-library.net/.../86-1-0-1043 2. Дахній А. Нариси історії західної філософії XIX-XX ст.: навч.посібник / Андрій Дахній. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – С. 93-154. // 3. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-1, Р-1, 2, 3, 6, 7. 4. Людмила Рижак. Філософія: підручник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 650 с.	1 год. Яким є філософське розуміння Бога за Г.Гегелем? Сформулюйте головні принципи діалектичного методу. За Гегелем, у чому полягає причина розвитку?	Згідно семестрового плану
Тиждень 6-й 5 год	Тема 4. Німецький класичний ідеалізм. 1. Філософія І. Канта	Дискусія, групова робота	1. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника,	3 год. Яким є філософське розуміння Бога	

	<ul style="list-style-type: none"> • Теорія пізнання • Практична філософії <p>2. Філософія Г.Гегеля</p> <ul style="list-style-type: none"> • Принцип тотожності мислення та буття • Діалектичний метод 		3.Е. Скринник. — Львів, 2001., Ч-1, Р-8.	за Г.Гегелем? Сформулюйте головні принципи діалектичного методу. За Гегелем, у чому полягає причина розвитку?	
Тиждень 6-й 3 год.	<p>Тема 5. Онтологічна проблематика в некласичній філософії (продовження)</p> <p>1. Екзистенціалізм – аналітика людського буття</p> <p>2. Онтологічні ідеї В. Вернадського та еволюційна концепція П. Тейяра де Шардена.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аргументуйте твердження: світ не розумний, він абсурдний за своєю природою. • Аргументуйте тезу Сартра: переживати повсякчасне розчарування – означає мати тверезу, нормальну та істинну свідомість. • Аргументуйте тезу: людина несе весь тягар світу на своїх плечах. Яка філософська течія її висунула? • Для якого філософського напряму головне питання онтології – питання про смисл буття, а не про його сутність. Чому? • Охарактеризуйте зміст поняття «екзистенція» як "справжнє буття". • За екзистенціалізмом, де може людина знайти смисл, який вона шукає в речах навколишнього світу? • За Ясперсом, що є "справжнє існування" людини? • За Ясперсом, чому людині не варто шукати в історії свого призначення? • Поясніть, за Вернадським, суть поняття ноосфери та передумови її утворення. • У чому, за Тейяром де Шарденом, полягає зміст еволюції універсуму? • Які шаблі (етапи) еволюції проходить Всесвіт у своєму розвитку, за Тейяром де Шарденом? 	Лекція	<p>1. Сартр Ж. П. Нудота. Мур. Слова. – К., 1993. // Режим доступу http://student-library.net/.../86-1-0-1043</p> <p>2. Енциклопедія постмодернізму / Під ред. Вінквіста Ч. Е., Тейлора В. Е. / Пер. з фр. – К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2003. – 503 с</p> <p>3. Людмила Рижак. Філософія: підручник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 650 с.</p> <p>4. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, 3.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-2, Р-1, 2, 3.</p> <p>5. Філософія. Світ людини. Курс лекцій / В.Г. Табачковський, М. О. Булатов, Н. В. Хамітов та ін. - К.: Либідь, 2003. // Режим доступу http://konspect.com/philosophy.html</p>	1 год. Аргументуйте тезу: людина несе весь тягар світу на своїх плечах. Яка філософська течія її висунула?	Згідно семестрового плану

	<ul style="list-style-type: none"> • Як ви розумієте твердження Тейяра де Шардена: “Якась душа витворюється на вершині світу”? 				
Тиждень 7-й 4 год.	<p>Тема 6. Проблеми пізнання та істинності наукового знання у філософії.</p> <p>План:</p> <p>1. Основні проблеми класичної гносеології.</p> <p>2. Провідні гносеологічні напрями некласичної філософії:</p> <p>a) Марксизм</p> <p>b) Прагматизм</p> <p>3. Позитивізм</p> <ul style="list-style-type: none"> • Охарактеризуйте основні питання класичної гносеології. Розкрийте зміст поняття: гносеологічний оптимізм, скептицизм, агностицизм • Як розуміють закономірності пізнавального процесу емпіризм та раціоналізм. У чому відмінність між ними? • У чому суть кореспондентної теорії істини Аристотеля? • Розкрийте суть принципу відображення у теорії пізнання. • Розкрийте суть теорії марксизму про роль суспільно-історичної практики у пізнанні • Охарактеризуйте основні принципи марксистської гносеології: • У чому полягає відмінність прагматизму від марксистської гносеології? • Охарактеризуйте визначення істини у прагматизмі • Що було основним здобутком прагматизму в гносеології? • Охарактеризуйте етапи розвитку позитивізму. • Чим було зумовлене виникнення аналітичної філософії? • Розкрийте зміст теорії істини у позитивізмі. 	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гуссерль Е. Декартові розмірковування. Розмірковування перше // Генеза: Філософські студії. – 1998. – С. 79 – 96. // Режим доступу http://student-library.net/.../86-1-0-1043 2. Людмила Рижак. Філософія: підручник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 650 с. 3. Нікітін Л. Віртуальна реальність як соціальне явище // Філософська думка, 1999. № 6. 4. Петрушенко В. Л. Епістемологія як філософська теорія знання / В. Л. Петрушенко. – Львів: Вид-во держ. унів. «Львівська політехніка», 2000. – 296 с. 5. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-2, Р-4,5, 6. 6. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки. – Львів : Світ, 2006. – 152 с. 	2 год. Охарактеризуйте основні питання класичної гносеології. Розкрийте зміст понять: гносеологічний оптимізм, скептицизм, агностицизм	

Тиждень 8-й 5 год	<p>Тема 5. Онтологічна проблематика в некласичній філософії</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Категорія буття у філософії 2. Онтологічні проблеми в марксизмі 3. Екзистенціалізм – аналітика людського буття 4. Онтологічні ідеї В. Вернадського та еволюційна концепція П. Тейяра де Шардена 	Дискусія, групова робота	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сартр Ж. П. Нудота. Мур. Слова. – К., 1993. // Режим доступу http://student-library.net/.../86-1-0-1043 2. Людина в есенційних та екзистенційних вимірах. - К.: Наукова думка, 2004. 3. Людмила Рижак. Філософія: підручник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 650 с. 4. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-2, Р-1, 2, 3. 5. Філософія. Світ людини. Курс лекцій / В.Г. Табачковський, М. О. Булатов, Н. В. Хамітов та ін. - К.: Либідь, 2003. // Режим доступу http://student-library.net/.../86-1-0-1043 	3 год. Робота з рекомендованими фрагментами першоджерел: Сартр Ж. П. Нудота. Мур. Слова.	Згідно семестрового плану
Тиждень 8-й 3 год.	<p>Тема 7. Методологія наукового пізнання. Моделі розвитку науки</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття методу та методології. 2. Філософія як методологія наукового пізнання 3. Особливості класичної науки 4. Особливості некласичної науки 5. Особливості постнекласичної науки <ul style="list-style-type: none"> • У чому суть методологічної функції філософії щодо наукового пізнання? • Наведіть і охарактеризуйте основні групи методів наукового пізнання • Охарактеризуйте основні особливості класичної науки. • Охарактеризуйте основні особливості некласичної науки. • Охарактеризуйте 	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гуссерль Е. Декартові розмірковування. Розмірковування перше // Генеза: Філософські студії. – 1998. – С. 79 – 96. 2. Людмила Рижак. Філософія: підручник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 650 с. 3. Нікітін Л. Віртуальна реальність як соціальне явище // Філософська думка, 1999. № 6. 4. Петрушенко В. Л. Епістемологія як філософська теорія знання / В. Л. Петрушенко. – Львів: Вид-во держ. унів. «Львівська політехніка», 2000. – 296 с. // Режим доступу http://student-library.net/.../86-1-0-1043 5. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. 	1 год. У чому суть методологічної функції філософії щодо наукового пізнання?	Згідно семестрового плану

	те основні особливості постнекласичної науки.		М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-2, Р-4,5, 6. 6. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки. – Львів : Світ, 2006. – 152		
Тижде нь 9-й 3 год.	Тема 8 . Проблема людини у філософії План: 1. Специфіка філософського підходу до людини. 2. Субстанційно-соціальна концепція людини: а) марксизм; б) екзистенціалізм. • Який зміст вкладає філософія у поняття «сутність людини»? • Який зміст вкладає філософія у поняття «субстанційний та функціональний підходи до сутності людини»? • Який зміст вкладає філософія у поняття «самовідчуження людини»? • Чим відрізняються між собою соціально-субстанційний та натуралістично-субстанційний напрями у вченні про людину? • Яким чином філософія марксизму намагалася подолати відчуження людини? Якими були наслідки? • Аргументуйте тезу екзистенціалізму: людина – це істота, що приносить себе в жертву своєму призначенню. • У чому, на думку представників екзистенціалізму, полягає призначення людини?	Лекція	1. Камю А. Вибрані твори. – К., 1991. 2. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-2, Р-8, 9. 3. Рижак Л.В. Філософія як рефлексія духу. Навч.посібник.- Львів, 2009 4. Сковорода Г. Пізнай у собі людину. – Львів, 1995 5. Тейлор Ч. Джерела себе. Творення новочасної ідентичності / Пер. з англ. – К.: Дух і літера, 2005. – 696 с. 6. Українська людина в європейському світі: базові виміри ідентичності»: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. Т.С.Смовженко, З.Е.Скринник. – К.: УБС НБУ, 2015. 7. Чернієнко В.О. Природа засад ідентичності соціального суб'єкта: монограф. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2010. – 304 с. 8. Шелер М. Сутність моральної особистості // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. – К., 1996.	1 год. Який зміст вкладає філософія у поняття «субстанційний та функціональний підходи до сутності людини»?	Згідно семестрового плану
Тижде нь 10-й 5 год	Проблеми пізнання у некласичній філософії 1. Природа пізнання з позиції принципу відображення. 2. Феноменологічна інтерпретація свідомості 3. Основні проблеми класичної гносеології.	Дискусія, групова робота	1. Гуссерль Е. Декартові розмірковування. Розмірковування перше // Генеза: Філософські студії. – 1998. – С. 79 – 96. 2. Людмила Рижак. Філософія: підручник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 650 с. 3. Предмет і	3 год. Робота з рекомендованими фрагментами першоджерел: Гуссерль Е. Декартові розмірковування.	Згідно семестрового плану

	<p>4. Провідні гносеологічні напрями неklasичної філософії:</p> <p>a. Марксизм b. Прагматизм c. Позитивізм d. Феноменологія</p>		<p>проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-2, Р-5, 6, 7.</p> <p>4. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки. — Львів : Світ, 2006. — 152 с.</p>		
Тиждень 10-й 3 год.	<p>Тема 8 . Проблема людини у філософії (продовження) План:</p> <p>3. Натуралістична інтерпретація людини. 4. Релігійно-філософський підхід до сутності людини. 5. Функціональний підхід до сутності людини.</p> <ul style="list-style-type: none"> • У чому суть субстанційно-натуралістичної концепції людини? • Чому, за вченням біхевіоризму, у наука про людину повинна бути продовженням науки про природу? • Поясніть зміст поняття «генокультурна коеволуція» у соціобіології. • Розкрийте структуру психічного життя людини за Фрейдом та охарактеризуйте співвідношення між її елементами. • Охарактеризуйте принципи релігійно-філософського підходу до сутності людини. • У чому полягає відмінність функціонального підходу до людини від субстанційного? • За Е.Фроммом, у чому полягає унікальність людського буття? • Яку класифікацію специфічно людських потреб створив Фромм? 	Лекція	<p>1. Камю А. Вибрані твори. — К., 1991. 2. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-2, Р-8, 9. 3. Рижак Л.В. Філософія як рефлексія духу. Навч. посібник.- Львів, 2009. 4. Сковорода Г. Пізнай у собі людину. — Львів, 1995 5. Тейлор Ч. Джерела себе. Творення новочасної ідентичності / Пер. з англ. — К.: Дух і літера, 2005. — 696 с. 6. Українська людина в європейському світі: базові виміри ідентичності»: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. Т.С.Смовженко, З.Е.Скринник. — К.: УБС НБУ, 2015. 7. Чернієнко В.О. Природа засад ідентичності соціального суб'єкта: монограф. — Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2010. — 304 с. 9. Шелер М. Сутність моральної особистості // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. — К., 1996.</p>	1 год. Робота з рекомендованими фрагментами першоджерел: Камю А. «Чума»	Згідно семестрового плану
Тиждень 11-й 3 год	<p>Тема 9. Новітня соціальна філософія в раціоналістичній традиції План:</p> <p>1. Позитивістський підхід до осмислення суспільства(О.Конт, Г.Спенсер, К.Поппер), 2. Неокантіанський варіант соціальної філософії (М.Вебер) . 3. Концепція матеріалістичного розуміння</p>	Лекція	<p>1. Гантінгтон С. Зіткнення цивілізацій. К. «Основи». — 2005. // Режим доступу http://student-library.net/.../86-1-0-1043 2. Донцов Д. Дух нашої давнини. — Дрогобич, 1991 3. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. — К., 1994. — Т. 1, Т 2 4. Предмет і</p>	1 год Робота з рекомендованими фрагментами першоджерел: Гантінгтон С. Зіткнення цивілізацій.	Згідно семестрового плану Гантінгтон С. Зіткнення цивілізацій

	<p>історії (К.Маркс).</p> <p>4. Структурний функціоналізм про розуміння соціального життя (Е.Дюркгейм). .</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аргументуйте твердження О.Конта: суспільство – це цілісна система, аналогічна живому організмові. • Розкрийте суть вчення позитивізму про зміст людської історії. • Розкрийте смисл понять «мілітарне» та «індустріальне суспільство» в позитивізмі. • Розкрийте суть вчення К.Поппера про перехід від закритого суспільства до відкритого. • Які культурно-історичні способи ставлення людини до світу виділяє М.Вебер? • Розкрийте суть вчення марксизму про суспільно-економічні формації: • Охарактеризуйте поняття «ціннісно-нормативна система» у теорії Е.Дюркгейма. Опишіть її функції. 		<p>проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-2, Р-8, 9 10, 11.</p> <p>5. Соціальна філософія: Короткий енциклопедичний словник. – Київ – Харків, 1997.</p> <p>6. Філософія. Світ людини: Курс лекцій: Навч. посібник / В.Г. Табачковський, М.О. Булатов, Н.В. Хамітов та ін. – К.: Либідь, 2003.</p>		
<p>Тиждень 12-й 5 год.</p>	<p>Тема 8 . Проблема людини у філософії План: 1. Специфіка філософського підходу до людини. 2. Субстанційно-соціальна концепція людини: а) марксизм; б) екзистенціалізм. 3. Натуралістична інтерпретація людини. 4. Релігійно-філософський підхід до сутності людини. 5. Функціональний підхід до сутності людини. 6. Натуралістична інтерпретація людини. 7. Релігійно-філософський підхід до сутності людини. 8. Функціональний підхід до сутності людини.</p>	<p>Дискусія, групова робота</p>	<p>1. Камю А. Вибрані твори. – К., 1991.</p> <p>2. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-2, Р-8, 9.</p> <p>3. Рижак Л.В. Філософія як рефлексія духу. Навч.посібник.- Львів, 2009. //</p> <p>4. Сковорода Г. Пізнай у собі людину. – Львів, 1995</p> <p>5. Тейлор Ч. Джерела себе. Творення новочасної ідентичності / Пер. з англ. – К.: Дух і літера, 2005. – 696 с.</p> <p>6. Українська людина в європейському світі: базові виміри ідентичності»: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. Т.С.Смовженко, З.Е.Скринник. – К.: УБС НБУ, 2015.</p>	<p>3 год. Робота з рекомендованими фрагментами першоджерел: Камю А. «Чума»</p>	<p>Згідно семестрового плану</p>

			7. Шелер М. Сутність моральної особистості // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. – К., 1996.		
Тиждень 12-й 3 год.	<p>Тема 10. Соціальна філософія в ірраціоналістичній традиції План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна концепція Ф.Ніцше. 2. Теорія циклічного розвитку культур (О.Шпенглер), 3. Екзистенціальна філософія про смисл та призначення історії. 4. «Філософська соціологія» Х.Ортеги і Гасата . 5. «Історичний традиціоналізм» Д.Донцова. <ul style="list-style-type: none"> • Охарактеризуйте поняття “нігілізм” у філософії Фрідріха Ніцше. • Охарактеризуйте поняття «діонісійський початок» та «аполлонівський початок» у філософії Ф. Ніцше. • Поясніть суть тези Ф. Ніцше: людина – це “линва, натягнута між твариною та надлюдиною – линва над прірвою”. • У чому суть зміни підходу до історії, здійсненої О. Шпенглером? • Як розуміти твердження К. Ясперса, що історія – це шлях до надісторичного? • Розкрийте зміст понять “добірна меншина”, “маса”, “бунт мас” за Х. Ортегою-і-Гасетом. 	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. - К., 1989. // Режим доступу http://student-library.net/.../86-1-0-1043 2. Гантінгтон С. Зіткнення цивілізацій. К. «Основи». – 2005. 3. Донцов Д. Дух нашої давнини. – Дрогобич, 1991 4. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. – К., 1994. – Т. 1, Т 2. 5. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-2, Р-8, 9 10, 11. 6. Соціальна філософія: Короткий енциклопедичний словник. – Київ – Харків, 1997. 7. Філософія. Світ людини: Курс лекцій: Навч. посібник / В.Г. Табачковський, М.О. Булатов, Н.В. Хамітов та ін. – К.: Либідь, 2003. 	1 год. Робота з рекомендованими фрагментами першоджерел: . Гантінгтон С. Зіткнення цивілізацій	Згідно семестрового плану
Тиждень 13-й 3 год.	<p>Тема 11. Сучасні тенденції у розвитку філософського знання. Особливості та проблематика постнекласичної філософії План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Р.Барт. Смерть автора 2. Ж.-Ф. Лютар. Стан Постмодерну 3. Ю.Габермас. Теорія комунікативного розуму <ol style="list-style-type: none"> 1. Ж. Дерріда. Деконструкція людини і культури 	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барт Ролан. Фрагменти мови закоханого. — Львів: Незалежний культурологічний журнал «І», 2006. — 283 с. . 2. Барт Ролан <i>Текстуальний аналіз «Вальдемара» Е. По</i> (переклад Христини Сохоцької та Марії Зубрицької), в «Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.», вид. Літопис, Львів, 2002. 	1 год. Робота з рекомендованими фрагментами першоджерел Барт Ролан. <u>Фрагменти мови закоханого</u>	Згідно семестрового плану

			<p>3. Дерріда Ж. Дарувати час. — Львів: Літопис, 2008. — 208 с.</p> <p>4. Дерріда Ж. Письмо та відмінність. — К.: Основи, 2004. — 602 с.</p> <p>5. Дерріда Ж. Позичії. — К.: Дух і літера, 1994. — 160 с.</p> <p>6. Дерріда Ж. Привиди Маркса. — Х.: ОКО, 2000. — 272 с.</p> <p>7. Єрмоленко А. М. Комунікативна практична філософія / А. М. Єрмоленко. — К.: Лібра, 1999. — 488 с.</p>		
Тиждень 14-й 5 год	<p>Тема 9, 10. Новітня соціальна філософія</p> <p>1. Позитивістський підхід до осмислення суспільства (О.Конт, Г.Спенсер, К.Поппер),</p> <p>2. Неокантіанський варіант соціальної філософії (М.Вебер) .</p> <p>3. Концепція матеріалістичного розуміння історії (К.Маркс).</p> <p>4. Структурний функціоналізм про розуміння соціального життя (Е.Дюркгейм).</p> <p>5. Соціальна концепція Ф.Ніцше.</p> <p>6. Теорія циклічного розвитку культур (О.Шпенглер),</p> <p>7. Екзистенціальна філософія про смисл та призначення історії.</p> <p>8. «Філософська соціологія» Х.Ортеги і Гасата .</p> <p>9. «Історичний традиціоналізм» Д.Донцова).</p>	Дискусія, групова робота	<p>1. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. - К., 1989</p> <p>2. Гантінгтон С. Зіткнення цивілізацій. К. «Основи». – 2005. // Режим доступу http://student-library.net/.../86-1-0-1043</p> <p>3. Донцов Д. Дух нашої давнини. – Дрогобич, 1991</p> <p>4. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. – К., 1994. – Т. 1, Т 2</p> <p>5. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник. / За заг. ред. М.А.Скринника, З.Е.Скринник. — Львів, 2001., Ч-2, Р-8, 9 10, 11.</p> <p>6. Соціальна філософія: Короткий енциклопедичний словник. – Київ – Харків, 1997. // Режим доступу http://student-library.net/.../86-1-0-1043</p>	3 год. Робота з рекомендованими фрагментами першоджерел Донцов Д. Дух нашої давнини	Згідно семестрового плану
Тиждень 14-й 3 год.	<p>Тема 11. Розвиток філософської думки в Україні</p> <p>План:</p> <p>4. Філософська думка Руси-України</p> <p>5. Філософія у Києво-Могилянській академії</p> <p>6. Філософія Григорія Сковороди.</p> <p>7. Філософська думка України в ХІХ - ХХ ст.</p> <p>8. Романтизм: національне підґрунтя та соціософські ідеї: «Історія Русів»; М. Костомаров. «Книга буття українського</p>	Лекція	<p>1. Ю.М.Вільчинський, С.В.Вільчинська, З.Е.Скринник. Розвиток філософської думки в Україні : навч. посібник, рекомендований МНО України – 3.- є вид. – К.: КНЕУ, 2014.</p> <p>2. Грабовський С. Українська людина у вимірах ХХ ст. - К., 1997.</p> <p>3. Горський В.. Історія української філософії. - К., 1996</p> <p>4. Донцов Д. Дух нашої</p>	1 год. Робота з рекомендованими фрагментами першоджерел Г.Сковорода. «Наркіс»	Згідно семестрового плану

	<p>народу».</p> <ul style="list-style-type: none"> • Охарактеризуй те три періоди у формуванні і розвитку філософських ідей в Україні. • Охарактеризуй те джерела світоглядних ідей Київської Русі. • Розкрийте значення Києво-Могилянської академії у розвитку філософії в Україні та опишіть її діяльність. • Охарактеризуй те творчий шлях та основні філософські ідеї професорів Києво-Могилянської академії. • Які причини спонукали Г.Сковороду стати мандрівним філософом? Поясніть вислів: «життя його стало філософією, а філософія – життям». • Аргументуйте вчення Г.Сковороди про те, що все існуюче має дві натури. Охарактеризуйте ці дві натури. • Яким чином, за Г.Сковородою, відбувається творення справжньої людини? • Чому вчення Г.Сковороди та П.Юркевича постає як філософія „серця”? Який зміст має поняття „серця”? • Які етапи пройшов український Романтизм у своїй еволюції? Дайте загальну характеристику романтичного світогляду. • Охарактеризуйте соціально-філософську концепцію Кирило-Методіївського братства.. • Розкрийте зміст смисло-образів «правда», «слава», «свобода» у творчості Т.Шевченка. У чому він вбачає «правду» для України? 		<p>давнини. – Дрогобич, 1991</p> <p>5. Історія філософії України: Хрестоматія. - К., 1993.</p> <p>6. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. - Мюнхен - Львів, 199</p> <p>7. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. - Мюнхен. 1983.5</p> <p>8. Шлемкевич М. Сутність філософії. – Париж – Нью-Йорк – Мюнхен, 1981</p>		
<p>Тиждень 15-й 3 год</p>	<p>Тема 11. Розвиток філософської думки в Україні (продовження)</p> <p>1. Світогляд Т. Шевченка, П. Куліша.</p> <p>2. Світоглядні позиції М. Гоголя</p> <p>3. Філософія мови</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Ю.М. Вільчинський, С.В.Вільчинська, З.Е.Скринник. Розвиток філософської думки в Україні : навч. посібник, рекомендований МНО України – 3.- є вид. – К.:</p>	<p>1 год. Робота з рекомендованими фрагментами першоджерел Г.Сковорода. «Дружина</p>	<p>Згідно семестрового плану</p>

	<p>О.Потебні. Раціоналізм в Україні другої пол. XIX ст.: філософські та соціально-політичні погляди І. Франка і М. Драгоманова</p> <ul style="list-style-type: none"> • Яку мету ставила у своїй діяльності «Руська Трійця»? • Охарактеризуйте соціально-філософські ідеї В. Липинського та Д. Донцова. • Охарактеризуйте соціально-філософські ідеї І.Франка і М.Драгоманова. • Аргументуйте тезу О.Потебні: “мова – містичне ядро нації”. 		<p>КНЕУ, 2014</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Грабовський С. Українська людина у вимірах XX ст. - К., 1997. 3. Горський В.. Історія української філософії. - К., 1996 4. Донцов Д. Дух нашої давнини. – Дрогобич, 1991 5. Історія філософії України: Хрестоматія. - К., 1993. 6. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. - Мюнхен - Львів, 199 7. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. - Мюнхен. 1983.5 8. Шлемкевич М. Сутність філософії. – Париж – Нью-Йорк – Мюнхен, 1981 	Лотова»	
Тиждень 16-й 5 год.	<p>Тема 11. Розвиток філософської думки в Україні План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософська думка Руси-України 2. Філософія у Києво-Могилянській академії 3. Філософія Григорія Сковороди. 4. Філософська думка України в XIX - XX ст. 5. Романтизм: національне підґрунтя та соціософські ідеї: «Історія Русів»; М. Костомаров. «Книга буття українського народу». 6. Світогляд Т. Шевченка, П. Куліша. 7. Світоглядні позиції М. Гоголя 8. Філософія мови О.Потебні. 9. Раціоналізм в Україні другої пол. XIX ст.: філософські та соціально-політичні погляди І. Франка і М. Драгоманова 	Дискусія, групова робота	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барт Ролан. Фрагменти мови закоханого. — Львів: Незалежний культурологічний журнал «І», 2006. — 283 с. 2. Барт Ролан <i>Від твору до тексту</i> (переклад Юрія Гудзя), в «Антологія світової літературно-критичної думки XX ст.», вид. Літопис, Львів, 2002. 3. Барт Ролан <i>Текстуальний аналіз «Вальдемара» Е. По</i> (переклад Христини Сохоцької та Марії Зубрицької), в «Антологія світової літературно-критичної думки XX ст.», вид. Літопис, Львів, 2002. 4. Дерріда Ж. Дарувати час. — Львів: Літопис, 2008. — 208 с. 5. Дерріда Ж. Письмо та відмінність. — К.: Основи, 2004. — 602 с. 6. Дерріда Ж. Позиції. — К.: Дух і 	3 год. Робота з рекомендованими фрагментами першоджерел Барт Ролан «Від твору до тексту»	Згідно семестрового плану

			<p>літера, 1994. — 160 с.</p> <p>7. Дерріда Ж. Привиди Маркса. — Х.: ОКО, 2000. — 272 с.</p> <p>8. Дерріда Ж. Цілі людини // Після філософії: кінець чи трансформація? / упоряд. К. Байнес. — К.: Четверта хвиля, 2000. — С. 114—145.</p> <p>9. Єрмоленко А. М. Комунікативна практична філософія / А. М. Єрмоленко. — К. : Лібра, 1999. — 488 с.</p> <p>https://uchebnikfree.com/filosofiya-sotsialnaya-besplatno/komunikativna-praktichna-filosofiya-pidruchnik.html</p>		
--	--	--	--	--	--